

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำเร็จของเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร ของเกษตรกรจังหวัดเชียงราย และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของสมาชิกโครงการ ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลี้ยงโคนม ดังนั้นการเสนอผลการวิจัย จึงได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอโดยแบ่งเป็นตอนๆ ในรูปของตารางข้อมูลประกอบความเรียงตามลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรสมาชิกโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 2 สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรสมาชิกโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จจากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรสมาชิกโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

ตอนที่ 5 ปัญหา และความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดเชียงราย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร สมาชิกโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต การเกษตร จังหวัดเชียงราย

1.1 อายุ

ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเข้าร่วมโครงการ จำนวน 134 คน มีอายุเฉลี่ย 42.93 ปี โดยผู้ที่มีอายุสูงสุดคือ 65 ปี และผู้ที่มีอายุน้อยที่สุดคือ 24 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีอายุระหว่าง 36 – 46 ปี มีจำนวน 61 ราย หรือ ร้อยละ 45.5 รองลงมา มีอายุอยู่ระหว่าง 47 – 57 ปี จำนวน 35 รายหรือร้อยละ 26.1 จากผลการ วิเคราะห์ จะเห็นว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมของจังหวัดเชียงรายจะอยู่ในวัยกลางคนเป็นส่วนใหญ่ถึง ร้อยละ 45.5 ส่วนวัยผู้ใหญ่คือช่วงระหว่าง 25 – 35 ปี จะมีสัดส่วนใกล้เคียงกับช่วงอายุระหว่าง 47 – 57 ปี คือ ร้อยละ 21.6 กับร้อยละ 26.1 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ระดับอายุของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 25	1	0.7
25 – 35	29	21.6
36 – 46	61	45.5
47 – 57	35	26.1
58 ปีขึ้นไป	8	6.0
รวม	134	100

อายุต่ำสุด 24 ปี

อายุสูงสุด 65 ปี

อายุเฉลี่ย 42.93 ปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.73

1.2 สถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรสของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 134 คน จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะสมรสแล้วและอยู่ด้วยกันถึง 121 คนหรือร้อยละ 90.3 ส่วนคนที่เป็นโสดมีจำนวน 7 คนหรือร้อยละ 5.2 และคนที่สมรสแล้วหย่าร้างหรือเป็นหม้ายมีจำนวน 6 คนหรือร้อยละ 4.5 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพการสมรสของเกษตรกรสมาชิกโครงการ

สถานภาพการสมรส	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โสด	7	5.2
สมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน	121	90.3
สมรสแล้วหย่าร้าง/ม้าย	6	4.5
รวม	134	100

1.3 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษาของเกษตรกรทั้งหมดจำนวน 134 คน มีระดับการศึกษา จบชั้นประถมศึกษาถึง 94 คน หรือร้อยละ 70.1 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับของประเทศ ส่วนเกษตรกรที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษา มี 31 คน หรือร้อยละ 23.14 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	94	70.16
มัธยมศึกษา	21	15.67
สูงกว่ามัธยมศึกษา	9	6.71
ปวช. ปวศ.	10	7.46
รวม	134	100.00

1.4 ประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนม

ผลการสอบถามเกษตรกรจำนวน 134 คน มีเกษตรกรที่เคยเลี้ยงโคนมมาก่อนเข้าเป็นสมาชิกโครงการ เพียง 17 คน หรือร้อยละ 12.7 ส่วนเกษตรกรที่ยังไม่เคยเลี้ยงโคนมมีจำนวนถึง 117 คน หรือร้อยละ 87.3 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

ประสิทธิภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยเลี้ยงมาก่อน	117	87.30
เคยเลี้ยงมาก่อน	17	12.70
รวม	134	100.00

ตอนที่ 2 สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรสมาชิก โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดเชียงราย

2.1 ลักษณะการประกอบอาชีพของเกษตรกรในโครงการ

ลักษณะการประกอบอาชีพของเกษตรกรในโครงการจำนวน 134 คน มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมอย่างเดียว 38 คนหรือร้อยละ 28.36 ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมและปลูกพืชจำนวน 92 คนหรือร้อยละ 63.40 เกษตรกรที่เลี้ยงโคนมและเลี้ยงสัตว์มีจำนวน 49 คน หรือร้อยละ 36.60 เกษตรกรที่เลี้ยงโคนมและทำประมงมีจำนวน 17 คน หรือร้อยละ 12.70 และเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมและประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรด้วยมีจำนวน 34 คน หรือร้อยละ 25.40 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ลักษณะการประกอบอาชีพของเกษตรกรสมาชิกโครงการ คปร.

ลักษณะอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เลี้ยง โคนมอย่างเดียว	38	28.36
เลี้ยง โคนมและปลูกพืช	92	63.40
เลี้ยง โคนมและเลี้ยงสัตว์	49	36.60
เลี้ยง โคนมและทำประมง	17	12.70
เลี้ยง โคนมและประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร	34	25.40

2.2 รายได้จากการเกษตร แยกเป็นแต่ละประเภทได้ดังนี้

2.2.1 รายได้จากการปลูกพืช

รายได้จากการปลูกพืชของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมประกอบกับการปลูกพืชไปด้วย จำนวน 92 รายมีรายได้สูงสุด 200,000 บาท/ครัวเรือน/ปี รายได้ต่ำสุด 1,000 บาท/ครัวเรือน/ปี โดยเกษตรกร 92 คน มีรายได้จากการปลูกพืชเฉลี่ย 18,988.81 บาท/ครัวเรือน/ปี จำนวนครัวเรือนเกษตรส่วนมาก 37 ครัวเรือนหรือร้อยละ 40.22 มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท รองลงมารายได้จะอยู่ในช่วงน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 27 ครัวเรือน หรือร้อยละ 29.33 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 70,000 บาทมีเพียง 3 ครัวเรือนเท่านั้น จะเห็นได้ว่า รายได้ที่สูงสุดกับต่ำสุดมีค่าแตกต่างกันมาก ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 รายได้จากการปลูกพืชของเกษตรกรสมาชิกโครงการ

รายได้จากการปลูกพืช(บาท/ครัวเรือน/ปี)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,001	27	29.35
10,001 – 30,000	37	40.22
30,001 – 50,000	17	18.48
50,001 – 70,000	8	8.69
มากกว่า 70,000	3	3.26
รวม	92	100.00

จำนวนรายได้จากการปลูกพืชสูงสุด	200,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
จำนวนรายได้จากการปลูกพืชต่ำสุด	1,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
จำนวนรายได้จากการปลูกพืชเฉลี่ย	18,988.81	บาท/ครัวเรือน/ปี
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	26121.86	

2.2.2 รายได้จากการเลี้ยงสัตว์

รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมสมาชิกโครงการ คปร. ที่เลี้ยงโคนมประกอบกับการเลี้ยงสัตว์ไปด้วย จำนวน 49 ครัวเรือน พบว่า เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 13,933.58 บาท /ครัวเรือน /ปี โดยผู้ที่มีรายได้สูงสุด มีรายได้ 252,000 บาท / ครัวเรือน /ปี ส่วนเกษตรกรผู้ที่มีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ต่ำสุดมีรายได้ 500 บาท /ครัวเรือน /ปี ส่วนใหญ่เกษตรกรจะมีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ น้อยกว่า 10,000 บาท คือมี 20 ราย หรือร้อยละ 40.82 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาทมีจำนวนรองลงมาคือ 13 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 26.53 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมประกอบกับการเลี้ยงสัตว์

รายได้จากการเลี้ยงสัตว์(บาท)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,001	20	40.82
10,001 – 30,000	13	26.53
30,001 – 50,000	4	8.16
50,001 – 70,000	5	10.20
มากกว่า 70,000	7	14.29
รวม	49	100.00

รายได้จากการเลี้ยงสัตว์สูงสุด	252,000	บาท /ครัวเรือน /ปี
รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ต่ำสุด	500	บาท /ครัวเรือน /ปี
รายได้จากการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย	13,933.58	บาท /ครัวเรือน /ปี
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	36858.88	

2.2.3 รายได้จากการทำประมง

รายได้จากการทำประมงของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนมประกอบกับการทำประมงด้วย จำนวน 17 คน พบว่าเกษตรกรมีรายได้จากการทำประมงเฉลี่ย 1,729.10 บาท /ครัวเรือน /ปี โดย เกษตรกรผู้ที่มีรายได้จากการประมงสูงสุด มีรายได้ 60,000 บาท /ครัวเรือน /ปี ส่วนผู้ที่มีรายได้จากการทำประมงต่ำสุดมีรายได้ 1,000 บาท /ครัวเรือน /ปี เกษตรกรส่วนใหญ่ มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท / ครัวเรือน /ปี คือมีจำนวน 10 คน หรือร้อยละ 58.83 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวน 4 คนหรือร้อยละ 23.53 ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 รายได้จากการทำประมงของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมประกอบกับการทำประมง

รายได้จากการทำประมง(บาท/ครัวเรือน/ปี)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,001	10	58.83
10,001 – 20,000	4	23.53
20,001 – 30,000	2	11.76
30,001 – 40,000	-	-
มากกว่า 40,000	1	5.88
รวม	17	100.00

รายได้จากการทำประมงสูงสุด	60,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้จากการทำประมงต่ำสุด	1,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้จากการทำประมงเฉลี่ย	1,729.10	บาท/ครัวเรือน/ปี
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6939.62	

2.2.4 รายได้รวมจากการเกษตร

รายได้รวมจากการเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมประกอบกับทำการเกษตร จำนวน 96 ครัวเรือน พบว่า มีรายได้เฉลี่ย 33,767.16 บาท /ครัวเรือน/ปี โดยเกษตรกรมีรายได้สูงสุด 262,000 บาท /ครัวเรือน/ปี ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ต่ำสุดมีรายได้ 1,000 บาท/ครัวเรือน/ปี เกษตรกรมีรายได้น้อยกว่า 25,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มากที่สุดคือ มีจำนวน 38 ครัวเรือน หรือร้อยละ 39.58 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 25,001 – 50,000 บาท/ครัวเรือน/ปี จำนวน 29 ครัวเรือนหรือร้อยละ 30.21 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท/ครัวเรือน/ปี จำนวนน้อยที่สุดคือ มีเพียง 6 ครัวเรือน หรือร้อยละ 6.25 เท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 รายได้รวมจากการเกษตรของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมประกอบกับทำการเกษตร

รายได้รวมจากการเกษตร(บาท/ครัวเรือน/ปี)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 25,001	38	39.58
25,001 – 50,000	29	30.21
50,001 – 75,000	15	15.63
75,001 – 100,000	8	8.33
มากกว่า 100,000	6	6.25
รวม	96	100.00

รายได้จากการเกษตรสูงสุด	262,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้จากการเกษตรต่ำสุด	1,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้จากการเกษตรเฉลี่ย	33,767.16	บาท/ครัวเรือน/ปี
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	45679.31	

2.3 รายได้นอกภาคเกษตร

รายได้นอกภาคเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมประกอบกับอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมี จำนวน 34 ราย พบว่า รายได้เฉลี่ย 4,876.72 บาท/ครัวเรือน/ปี โดยเกษตรกรที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 15,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 17 ครัวเรือน หรือร้อยละ 50 รองลงมาคือ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวน 10 ครัวเรือน หรือร้อยละ 29.41 ส่วนรายได้ระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 1 ครัวเรือน หรือร้อยละ 2.94 เท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 รายได้นอกภาคเกษตรของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมประกอบกับอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตร

รายได้นอกภาคเกษตร(บาท/ครัวเรือน/ปี)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,001	10	29.41
5,001 - 25,000	17	50.00
25,001 – 45,000	1	2.94
45,001 – 65,000	4	11.76
มากกว่า 65,000	2	5.89
รวม	34	100.00

รายได้นอกภาคเกษตรสูงสุด	72,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้นอกภาคเกษตรต่ำสุด	1,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย	4,876.72	บาท/ครัวเรือน/ปี
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	13006.09	

2.4 รายได้รวมทั้งหมดนอกเหนือจากการเลี้ยงโคนม

รายได้รวมทั้งหมดนอกเหนือจากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมประกอบอาชีพอื่นจำนวน 96 ราย พบว่า รายได้เฉลี่ย 39,606.57 บาท/ครัวเรือน/ปี โดยเกษตรกรมีรายได้สูงสุด 690,000 บาท/ครัวเรือน/ปี ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท/ครัวเรือน/ปี จะเห็นได้ว่ารายได้สูงสุดกับรายได้ต่ำสุดต่างกันมาก เกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า 25,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 39 ครัวเรือนหรือร้อยละ 40.63 รองลงมาคือ รายได้ระหว่าง 25,001 – 50,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวน 27 ครัวเรือน หรือร้อยละ 28.12 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ระหว่าง 75,001 – 100,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 7 ครัวเรือนหรือร้อยละ 7.29 ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 รายได้รวมทั้งหมดนอกเหนือจากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรสมาชิก กปร.

รายได้รวมทั้งหมด (บาท/ครัวเรือน/ปี)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 25,001	39	40.63
25,001 – 50,000	27	28.12
50,001 – 75,000	12	12.5
75,001 – 100,000	7	7.29
มากกว่า 100,000	11	11.46
รวม	96	100.00

รายได้รวมนอกเหนือจากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 262,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
 รายได้รวมนอกเหนือจากการเลี้ยงโคนมต่ำสุด 2,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
 รายได้รวมนอกเหนือจากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 35,128.96 บาท/ครัวเรือน/ปี
 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 47872.23

2.5 จำนวนแรงงานในครอบครัว

จำนวนแรงงานในครอบครัวที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จำนวน 134 ราย พบว่าเกษตรกรที่มีแรงงานในครอบครัว 2 คน มีจำนวนมากที่สุด ถึง 78 รายหรือร้อยละ 58.2 รองลงมาคือ จำนวนแรงงานในครอบครัว 3 คน มีจำนวน 27 ราย หรือร้อยละ 20.1 ส่วนจำนวนแรงงานในครอบครัวที่มี 5 คน มีเพียง 1 ราย หรือร้อยละ 0.7 เท่านั้น ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวนแรงงานในครอบครัวที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.

จำนวนแรงงาน(คน)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
1	14	10.40
2	78	58.20
3	27	20.10
4	14	10.40
5	1	0.70
รวม	134	100.00

2.6 การจ้างแรงงาน

การจ้างแรงงานของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจำนวน 134 ราย พบว่ามีเกษตรกรเพียง 21 ราย เท่านั้นที่มีการจ้างแรงงานช่วยในการเลี้ยงโคนม ส่วนอีก 113 รายไม่จ้างแรงงานช่วยในการเลี้ยงโคนมดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การจ้างแรงงานของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.

การจ้างแรงงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่จ้าง	113	84.30
จ้าง	21	15.70
รวม	134	100.00

2.7 การรับการฝึกอบรม

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จำนวน 134 คน เคยได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ 94 คน หรือร้อยละ 70.1 ส่วนคนที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมีจำนวน 40 คน หรือร้อยละ 29.9ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การรับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่เกษตรกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

เคยรับการฝึกอบรม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	40	29.90
เคย	94	70.10
รวม	134	100.00

2.8 ระยะทางจากฟาร์มของเกษตรกรถึงสำนักงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเลี้ยงโคนม

ระยะทางจากฟาร์มของเกษตรกรจำนวน 134 ราย พบว่า ระยะทาง 1 – 5 กิโลเมตร และระยะทาง 6 – 10 กิโลเมตร มีจำนวนมากที่สุดเท่ากัน คือ 45 คน หรือร้อยละ 33.6 ดังนั้น เมื่อคิดโดยรวมแล้วระยะทางเฉลี่ย 8.64 กิโลเมตร และระยะทางมากกว่า 20 กิโลเมตร มีเพียง 1 คน หรือร้อยละ 0.7 เท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ระยะทางจากฟาร์มของเกษตรกรถึงสำนักงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเลี้ยงโคนม

ระยะทาง (กิโลเมตร)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 – 5	45	33.60
6 – 10	45	33.60
11 – 15	31	23.10
16 – 20	12	9.00
มากกว่า 20	1	0.70
รวม	134	100.00

2.9 ระยะทางจากฟาร์มของเกษตรกรถึงศูนย์รับซื้อน้ำมันดิบ

ระยะทางจากฟาร์มของเกษตรกรถึงศูนย์รับซื้อน้ำมันดิบของเกษตรกรจำนวน 134 รายพบว่า ระยะทาง 1 – 5 กิโลเมตร มีจำนวนมากที่สุดคือ 63 ราย หรือร้อยละ 47 รองลงมาคือ ระยะทางระหว่าง 11 – 15 กิโลเมตร มีจำนวน 28 รายหรือร้อยละ 20.9 ส่วนระยะทางมากกว่า 20 กิโลเมตร มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 ราย หรือร้อยละ 3.0 ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ระยะทางจากฟาร์มของเกษตรกรถึงศูนย์รับซื้อน้ำมันดิบ

ระยะทาง(กิโลเมตร)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 – 5	63	47.00
6 – 10	26	19.40
11 – 15	28	20.90
16 – 20	13	9.70
มากกว่า 20	4	3.00
รวม	134	100.00

2.10 การใช้เครื่องรีดนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

เกษตรกรผู้เลี้ยง โคนมจำนวน 134 ราย มีผู้ใช้เครื่องรีดนมมากถึง 100 ราย หรือร้อยละ 74.6 ส่วนผู้ที่ไม่ใช้เครื่องรีดนมมีเพียง 34 รายหรือร้อยละ 25.4 ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การใช้เครื่องรีดนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมคปร.

การใช้เครื่องรีดนม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ใช้	34	25.40
ใช้	100	74.60
รวม	134	100.00

2.11 การจัดทำฟางปรุงแต่งเสริมเป็นอาหารแก่โคนมในช่วงหน้าแล้ง

การจัดทำฟางปรุงแต่งเสริมเป็นอาหารให้แก่ โคนมในช่วงหน้าแล้งของเกษตรกรจำนวน 134 ราย มีเกษตรกรที่ทำฟางปรุงแต่งเสริม จำนวน 74 ราย หรือร้อยละ 55.2 ส่วนที่เหลืออีก 60 ราย ไม่มีการจัดทำฟางปรุงแต่งเป็นอาหารเสริมให้แก่โคนมในช่วงหน้าแล้ง ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การจัดทำฟางปรุงแต่งเสริมเป็นอาหารแก่โคนมในช่วงหน้าแล้งของเกษตรกรคปร.

การจัดทำฟางปรุงแต่ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ทำ	60	44.80
ทำ	74	55.20
รวม	134	100

2.12 การขนส่งนํ้านมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

การขนส่งนํ้านมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนมจำนวน 134 ราย พบว่า เกษตรกรจำนวน 94 รายหรือร้อยละ 70.1 มีการขนส่งเอง ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้บริการรถรับจ้าง จำนวน 30 ราย หรือร้อยละ 22.4 ส่วนที่เหลือจะขนส่งโดยวิธีอื่นๆ ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การขนส่งนํ้านมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

การขนส่ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ขนส่งเอง	94	70.10
ใช้บริการรถรับจ้าง	30	22.40
อื่นๆ	10	7.50
รวม	134	100.00

2.13 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านปศุสัตว์

2.13.1 การรับข่าวสารจากสื่อรวม

การได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. พบว่า เกษตรกรได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากที่สุด ถึง 110 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 82.1 ส่วนสื่อที่เกษตรกรได้รับข่าวสารน้อยที่สุด คือ จากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ คือ 18 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 13.4 ดังตารางที่ 21 ซึ่งรายละเอียดของการได้รับข่าวสารในแต่ละสื่อได้แสดงไว้ในหัวข้อต่อไป

ตารางที่ 21 การได้รับข่าวสารจากสื่อรวมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.

การรับข่าวสารจากสื่อรวม	โทรทัศน์	วารสารการปศุสัตว์	เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	เพื่อนบ้าน	หนังสือพิมพ์
ไม่ได้รับ(คน)	76 (59%)	66 (49.3%)	18 (13.4%)	86 (64.2%)	110 (82.1%)
ได้รับ(คน)	58 (41%)	68 (50.7%)	116 (86.6%)	48 (35.8%)	24 (17.9%)
รวม	134 (100%)	134 (100%)	134 (100%)	134 (100%)	134 (100%)

2.13.2 การได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์

การได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ในรอบ 1 เดือน ตามผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 21 พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในโครงการ 134 คนไม่ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ถึง 79 คน หรือร้อยละ 59.0 รองลงมาได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ 1 – 6 ครั้ง/เดือน จำนวน 40 คน หรือร้อยละ 29.9 ส่วนคนที่ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ 13 – 18 ครั้ง/เดือน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน หรือร้อยละ 3.7 ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.

การรับข่าวสารจากโทรทัศน์(ครั้ง/เดือน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	79	59
1 – 6	40	29.9
7 – 12	10	7.5
13 – 18	5	3.7
รวม	134	100

2.13.3 การได้รับข่าวสารจากวารสารการปศุสัตว์

การได้รับข้อมูลข่าวสารจากวารสารการปศุสัตว์ในรอบ 1 เดือน ตามผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 21 พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในโครงการ จำนวน 134 คน ไม่ได้รับข่าวสารจากวารสารการปศุสัตว์จำนวน 66 คน หรือร้อยละ 49.3 ส่วนเกษตรกรที่ได้รับข่าวสารจากวารสารการปศุสัตว์ 1 – 6 ครั้ง/เดือน มีจำนวนมากที่สุด คือ 67 คนหรือร้อยละ 50.0 ส่วนเกษตรกรที่ได้รับข่าวสารจากวารสารการปศุสัตว์ 7 – 12 ครั้ง/เดือน มีเพียง 1 คน หรือร้อยละ 0.7 เท่านั้น ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การได้รับข้อมูลข่าวสารจากวารสารการปศุสัตว์

ความถี่ของการ ได้รับข่าวสาร(ครั้ง/เดือน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	66	49.3
1 – 6	67	50.0
7 – 12	1	0.7
รวม	134	100

2.13.4 การรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์

การรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจำนวน 134 คน พบว่า ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ 1 – 6 ครั้ง/เดือนมากที่สุด คือ จำนวน 92 คน หรือร้อยละ 68.7 ส่วนคนที่ไม่ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เลย มีจำนวนรองลงมาคือ 18 คน หรือร้อยละ 13.4 ส่วนคนที่ได้รับข่าวสาร 19 – 24 ครั้ง/เดือน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน หรือร้อยละ 0.7 ดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.

ความถี่ของการรับข่าวสาร(ครั้ง/เดือน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	18	13.4
1 – 6	92	68.7
7 – 12	11	8.2
13 – 18	7	5.2
19 – 24	1	0.7
25 – 30	5	3.7
รวม	134	100

2.13.5 การรับข้อมูลข่าวสารจากการพูดคุยกับเพื่อนบ้าน

การได้รับข้อมูลข่าวสารจากการพูดคุยกับเพื่อนบ้านในรอบ 1 เดือน ตามผลการวิเคราะห์ ในตารางที่ 24 พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจำนวนทั้งหมด 134 คน ไม่ได้รับข่าวสารจากการพูดคุยกับเพื่อนบ้าน มีจำนวนมากที่สุด คือ 86 คน หรือร้อยละ 64.2 ส่วนคนที่มีการพูดคุยรับข่าวสารจากเพื่อนบ้าน 1 – 6 ครั้ง /เดือน มีจำนวนรองลงมาคือ 43 คน หรือร้อยละ 32.1 ส่วนคนที่ไม่ได้รับข่าวสารจากเพื่อนบ้าน 13 – 18 ครั้ง/เดือน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน หรือร้อยละ 0.7 ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้านของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.

ความถี่ของการรับข่าวสาร(ครั้ง/เดือน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	86	64.2
1 – 6	43	32.1
7 – 12	4	3.0
13 – 18	1	0.7
รวม	134	100

2.13.6 การได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์

การได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจำนวน 134 รายพบว่า มีเพียง 24 รายหรือร้อยละ 17.9 เท่านั้นที่ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ 1 – 6 ครั้ง/เดือน ที่เหลือคนออกจกนั้น 110 คนหรือร้อยละ 82.1 ไม่ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์เลย ดังแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.

ความถี่การรับข่าวสาร(ครั้ง/เดือน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	110	82.1
1 – 6	24	17.9
รวม	134	100

2.14 การบันทึกบัญชีฟาร์มของเกษตรกร

การจดบันทึกบัญชีฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จำนวน 134 คน พบว่าส่วนใหญ่มีการจดบันทึกบัญชีฟาร์มไว้ โดยมีการจดบันทึกในหัวข้อการผสมพันธุ์ของแม่โคมากที่สุดถึง 126 คน หรือร้อยละ 94.0 ส่วนที่เหลืออีก 8 คนไม่มีการจดบันทึกในหัวข้อการผสมพันธุ์ของแม่โค หัวข้อที่มีการจดบันทึกรองลงมาคือ ประวัติลูกโคเกิดใหม่ คือ จดบันทึกจำนวน 122 คน หรือร้อยละ 91.0 ส่วนหัวข้อที่มีการจดบันทึกน้อยที่สุดคือ การจดบันทึกรายรับ/รายจ่ายต่างๆของเกษตรกร คือ มีเกษตรกรที่จดบันทึกเพียง 69 คนหรือ ร้อยละ 51.5 เท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การจดบันทึกบัญชีฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

หัวข้อการจดบันทึก	ไม่ได้จดบันทึก		จดบันทึก	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประวัติแม่โคที่มีอยู่เดิมและใหม่	18	13.4	116	86.6
2. การผสมพันธุ์ของแม่โค	8	5.9	126	94.0
3. ประวัติลูกโคเกิดใหม่	12	8.9	122	91.0
4. ปริมาณน้ำนมที่รีดได้	15	11.1	119	88.8
5. การทำวัคซีน	31	23.1	103	76.9
6. การถ่ายพยาธิ	58	43.3	76	56.7
7. การเป็นโรค	52	38.8	81	60.4
8. รายรับ/รายจ่ายต่างๆ	65	48.5	69	51.5

2.15 ระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

ผลจากการวัดความรู้ในการเลี้ยง โคนมของเกษตรกร โดยใช้แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงโคนมทั้งหมด 20 ข้อ ให้เกษตรกรทำ ผลปรากฏว่า จำนวนเกษตรกรที่สามารถตอบคำถามถูกมากที่สุดตามลำดับ คือในข้อที่ 20 และ 14 จำนวน 133 คน หรือร้อยละ 99.3 จำนวนเกษตรกรที่ตอบคำถามรองลงมา คือในข้อที่ 12 , 18 และ 11,13 จำนวน 131 ,130 และ129 หรือร้อยละ 97.8,97 และ 96.3 ตามลำดับซึ่งแสดงว่าเกษตรกรมีความรู้ในเรื่องการดูแลโคนม , การทำฟางปรุงแต่ง , การฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย และจำนวนวันในการตั้งท้องของ โคเป็นส่วนมาก ส่วนจำนวนเกษตรกรที่คำตอบผิดมากที่สุดตามลำดับคือข้อที่ 4 ,2 และ 19 จำนวน 54,51 และ 44 หรือคิดเป็นร้อยละ40.3,38.1 และ32.8 ตามลำดับแสดงว่าเกษตรกรมีความรู้เรื่องอาหารของโคนม ,เรื่องเกี่ยวกับตัวโคและเรื่องการฉีดวัคซีนเฮโมรายิกเซดิกซิเมีย เป็นจำนวนน้อยตามลำดับดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนเกษตรกรที่ตอบคำถามถูกและผิด

ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยง โคนม	จำนวนคน ตอบถูก (ร้อยละ)	จำนวนคน ตอบผิด (ร้อยละ)
1. โคนมที่เลี้ยงกันในปัจจุบันจะเลี้ยงกันอยู่ 2 สายพันธุ์ คือ โคยุโรปและโคอินเดีย	108 (80.6)	26 (19.4)
2. โคนมีฟันทั้งหมด 32 ซี่	82 (61.2)	51 (38.1)
3. กระจาปะ โคนมี 4 กระจาปะ คือ กระจาปะผ้าจี๊รีว กระจาปะรับฝั่ง กระจาปะสามสีกถีบ และกระจาปะแท้	121 (90.3)	13 (9.7)
4. อาหาร โคนมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อาหารชั้น และอาหารเสริม	80 (59.7)	54 (40.3)
5. เมื่อลูกโคคลอดจะต้องให้กินนมแม่เหลืองทันทีภายใน 6 ชั่วโมงหลังคลอด	111 (82.8)	23 (17.2)
6. ควรมีแร่ธาตุและน้ำคั่งไว้ให้แม่โคกินตลอดเวลา	129 (96.3)	5 (3.7)
7.หลังแม่โคคลอดใหม่ๆจะต้องให้อาหารเต็มที่ จนกระทั่งให้นมคงที่ จึงให้อัตราส่วน 2 : 1 (โคให้นม 2 กิโลกรัม : อาหาร 1 กิโลกรัม)	116 (86.6)	18 (13.4)

8. แม่โคจะต้อง ได้หญ้าสดวันละประมาณ 40 กิโลกรัม	124 (92.5)	10 (7.5)
9. พืชอาหารสัตว์ หมายถึง พืชชนิดใดก็ได้ที่สัตว์สามารถแกะเคี้ยวเป็นอาหาร ได้โดยไม่เป็นพิษต่อสัตว์	114 (85.1)	20 (14.9)
10. หุ่นหญ้าอาหารสัตว์แบ่งเป็น 2 ชนิด คือหุ่นหญ้าธรรมชาติและหุ่นหญ้าปลูก	116 (86.6)	18 (13.4)
11. การทำฟางปรุงแต่งใช้อัตราส่วนของฟาง ต่อ น้ำ ค่อยูเรีย 100: 100 :6 โดยน้ำหนัก	129 (96.3)	5 (3.7)
12. ระยะเวลาในการทำฟางปรุงแต่ง 21 วัน จึงเปิดมาใช้ได้	131 (97.8)	3 (2.2)
13. แม่โคจะตั้งท้องประมาณ 282 วัน	129 (96.3)	5 (3.7)
14. แม่โคบิวจกรการเป็นสัดประมาณ 18 – 21 วัน	133 (99.3)	1 (0.7)
15. โคนสาวควรได้รับการผสมพันธุ์เมื่ออายุประมาณ 16 – 18 เดือน	130 (97.0)	4 (3.0)
16. ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการผสมเทียมคือหลังเริ่มการเป็นสัด 12 – 18 ชั่วโมง จะทำให้อัตราการผสมติดสูง	128 (95.9)	6 (4.5)
17. เมื่อลูกโคตัวเมียอายุระหว่าง 3 – 8 เดือน ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคบลูเซล โลซีส	128 (95.9)	6 (4.5)
18. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยฉีดปีละ 2 ครั้ง ห่างกัน 6 เดือน	130 (97.0)	4 (3.0)
19. การฉีดวัคซีน โรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย หรือ โรคคอบวม ฉีดปีละ 2 ครั้ง	90 (67.2)	44 (32.8)
20. การเลี้ยงโคนมจะมีความแตกต่างกับการเลี้ยงโคเนื้อมาก โดยเฉพาะ การเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดเพราะ โคนมตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมมาก	133 (99.3)	1 (0.7)

การวัดความรู้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในที่นี้ ได้ใช้แบบทดสอบโดยมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน ให้เกษตรกรได้ทำ ผลปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ มีคะแนน 17 – 18 คะแนน ถึง 62 คน หรือร้อยละ 46.3 รองลงมา มีคะแนน 19 – 20 คะแนน จำนวน 44 คน หรือร้อยละ 32.8 ส่วนคนที่ มีคะแนน 10 คะแนนมีเพียงคนเดียว หรือร้อยละ 0.7 เท่านั้น แสดงว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จัดว่ามีความรู้ในการเลี้ยงโคนมอยู่ในระดับดี ถึงดีมาก ดังแสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 คะแนนระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

คะแนน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
10	1	0.7
11 – 12	-	-
13 – 14	4	3.0
15 – 16	23	17.2
17 – 18	62	46.3
19 – 20	44	32.8
รวม	134	100

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จจากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร

3.1 จำนวนเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จ

ในการวัดความสำเร็จของเกษตรกรนั้น วัดจากรายได้จากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในปีล่าสุดเพียงปีเดียวเท่านั้น โดยเริ่มตั้งแต่ ปีที่ 2 ต้องไม่ต่ำกว่า 68000 บาท/ฟาร์ม/ปี ปีที่ 3 และ 4 ต้องไม่ต่ำกว่า 90,600 บาท/ฟาร์ม/ปี ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่กองส่งเสริมการปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้ใช้เกณฑ์นี้วัดความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ในจังหวัดเชียงราย ผลปรากฏว่า ในจำนวนผู้เลี้ยงโคนมของจังหวัดเชียงราย 134 คน มีเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ 87 คน หรือร้อยละ 64.93 เกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จมีจำนวน 37 คน หรือร้อยละ 27.61 ส่วนเกษตรกรที่เลิกโครงการไปมีจำนวน 10 คน หรือร้อยละ 7.46 ดังแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

ความสำเร็จของเกษตรกร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ	87	64.93
เกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ	37	27.61
เกษตรกรที่เลิกโครงการ	10	7.46
รวม	134	100

3.2 สถิติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์โคนมคิดเป็นรายได้ของเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

ค่าสถิติเบื้องต้นของเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จจำนวน 37 คน มีค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 31 สถิติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์โคนมคิดเป็นรายได้ของเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ

แหล่งรายได้	ค่าสูงสุด(บาท/ปี)	ค่าต่ำสุด(บาท/ปี)	ค่าเฉลี่ย(บาท/ปี)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขายนํ้านมดิบ	84,000	0	46,897.30	26672.03
ขายลูกโคตัวผู้	25,000	0	2,118.92	4077.64
ขายแม่โคหมดสภาพ	35,000	0	5,500.00	8567.35
ขายมูลโค	8,500	0	1,054.05	1707.43
ขายแม่โคพันธุ์ดี	14,000	0	1,000.00	3448.03
ขายผลผลิตอื่นๆ	10,000	0	464.86	1833.67

* ผลผลิตอื่น ๆ คือ ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ได้จากการเลี้ยงโคนม เช่น เครื่องตัดหญ้า กระจอบอาหาร รดเข็น ฯลฯ

ตารางที่ 32 สถิติค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ

แหล่งรายจ่าย	ค่าสูงสุด(บาท/ปี)	ค่าต่ำสุด(บาท/ปี)	ค่าเฉลี่ย(บาท/ปี)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่านํ้ามันเชื้อเพลิง	18,000	200	5,179.19	3746.72
ค่าอาหารหยาบ	25,000	0	3,410.81	5375.34
ค่าอาหารข้น	63,000	0	24,918.92	16281.43
ค่าไฟฟ้า	4,000	0	1,262.84	924.14
ค่าแก๊ส	2,460	0	513.78	797.33
ค่ายาปฏิชีวนะ	10,000	0	2,426.27	2147.99
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	12,000	0	1,354.05	2815.00

* ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คือ ค่าเดินทางในการอบรม ค่าขนส่งโคในการจำหน่าย อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเลี้ยงโคนม

3.3 สถิติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์โคนมคิดเป็นรายได้ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ

ค่าสถิติเบื้องต้นของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 87 ราย มีค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 33 สถิติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์โคนมคิดเป็นรายได้ของเกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

แหล่งรายได้	ค่าสูงสุด(บาท/ปี)	ค่าต่ำสุด(บาท/ปี)	ค่าเฉลี่ย(บาท/ปี)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขายนํ้านมดิบ	360,000	40,000	140,589.63	55281.75
ขายลูกโคตัวผู้	20,000	500	2,416.09	3,026.70
ขายแม่โคหมดสภาพ	60,000	2,000	6,373.56	10,341.61
ขายมูลโค	9,000	200	1450.80	1,912.98
ขายแม่โคพันธุ์ดี	80,000	12,000	2,632.18	10,867.18
ขายผลผลิตอื่นๆ	30,000	300	409.20	3250.00

* ผลผลิตอื่น ๆ คือ ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ได้จากการเลี้ยงโคนม เช่น เครื่องคัดหญ้า กระสอบ อาหาร รถเข็น ฯลฯ

ตารางที่ 34 สถิติค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

แหล่งรายจ่าย	ค่าสูงสุด(บาท/ปี)	ค่าต่ำสุด(บาท/ปี)	ค่าเฉลี่ย(บาท/ปี)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่านํ้ามันเชื้อเพลิง	70,000	500	9,090.69	10579.96
ค่าอาหารหยาบ	36,000	950	5,935.29	7497.65
ค่าอาหารข้น	144,000	20,000	57,406.90	23642.93
ค่าไฟฟ้า	12,000	100	1,818.28	1809.61
ค่านํ้า	3,000	500	614.60	914.08
ค่ายาปฏิชีวนะ	23,250	300	3,712.16	3075.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	25,000	305	1,919.02	4239.05

* ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คือ ค่าเดินทางในการอบรม ค่าขนส่งโคในการจำหน่าย อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเลี้ยงโคนม

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 อายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรจังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษา(ตารางที่ 35) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของสมาชิก โดยมีค่าสถิติ $X^2 = 1.123$ มีค่า degree of freedom = 2 ตารางนี้จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์ กับอายุของสมาชิก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า เกษตรกรมีอายุแตกต่างกันไม่มากนักก็เป็นได้

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับความสำเร็จ

อายุสมาชิก \ ความสำเร็จ	ความสำเร็จ		รวม
	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	
ต่ำกว่า 46 (คน) (ร้อยละ)	22 (17.74)	58 (46.77)	86 (64.52)
46 – 55 (คน) (ร้อยละ)	9 (7.26)	21 (16.94)	30 (24.19)
สูงกว่า 55 (คน) (ร้อยละ)	6 (4.84)	8 (6.45)	14 (11.29)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 1.123$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .05 = 5.99 \quad \text{degree of freedom} = 2$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 2 ระดับการศึกษาของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 36) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.จังหวัดเชียงราย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของสมาชิก โดยมีค่าสถิติ $X^2 = 0.893$ มีค่า degree of freedom = 3 ตารางนี้จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของเกษตรกรสมาชิกโครงการ

**ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของเกษตรกรเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับความ
สำเร็จ**

ระดับการศึกษา \ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
ประถมศึกษา(คน) (ร้อยละ)	29 (22.58)	61 (49.19)	89 (71.77)
มัธยมศึกษา(คน) (ร้อยละ)	4 (3.23)	13 (10.49)	17 (13.71)
สูงกว่ามัธยม(คน) (ร้อยละ)	3 (2.42)	6 (4.84)	9 (7.26)
ปวช. ปวส.(คน) (ร้อยละ)	2 (1.61)	7 (5.65)	9 (7.26)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 0.893$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .05 = 7.81 \quad \text{degree of freedom} = 3$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 3 สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร.
จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา(ตารางที่ 37) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับสถานภาพการสมรสของสมาชิก ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีค่า $X^2 = 10.092$ ที่ degree of freedom = 2 จะเห็นได้ว่าสมาชิกที่สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน จะเป็นสมาชิกที่ประสบความสำเร็จ มากกว่ากลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ คือ ประสบความสำเร็จร้อยละ 66.94 ไม่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 24.19 ส่วนสมาชิกที่สมรสแล้วหย่าร้าง/หม้าย ไม่มีคนที่ประสบความสำเร็จเลย ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่สมรสแล้วอยู่ด้วยกันจะมีแรงจูงใจในการประกอบอาชีพ มากกว่า ทำให้มีความขยันหมั่นเพียร เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ประสบความสำเร็จมากกว่าก็เป็นได้

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับความสำเร็จ

สถานภาพ \ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	
โสด(คน) (ร้อยละ)	3 (2.42)	4 (3.23)	7 (5.65)
สมรสแล้ว(คน) (ร้อยละ)	30 (24.19)	83 (66.94)	113 (91.13)
หย่าร้าง(คน) (ร้อยละ)	4 (3.23)	-	4 (3.22)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 10.092$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .01 = 9.21 \quad \text{degree of freedom} = 2$$

มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ .01

สมมติฐานที่ 4 ประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษา (ตารางที่ 38) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มี
ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเลี้ยง โคนม ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่า $X^2 = 5.684$ ที่ degree
of freedom = 1 จะเห็นได้ว่าสมาชิกที่เคยเลี้ยง โคนมมาก่อนจะประสบความสำเร็จถึงร้อยละ 12.90
ในขณะที่ คนที่เคยมีประสบการณ์แล้วไม่ประสบความสำเร็จ มีเพียงร้อยละ 0.81 เท่านั้น ทั้งนี้อาจ
จะเป็นเพราะว่าคนที่เคยเลี้ยง โคนมมาก่อนจะรู้จักวิธีการเลี้ยง และการดูแลรักษาได้ดีกว่า คนที่ไม่มี
ประสบการณ์การเลี้ยง ทำให้ประสบความสำเร็จได้มากกว่า

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับ
ความสำเร็จ

ประสิทธิภาพ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
ไม่เคยเลี้ยงมาก่อน (คน) (ร้อยละ)	36 (29.03)	71 (57.26)	107 (86.29)
เคยเลี้ยงมาก่อน(คน) (ร้อยละ)	1 (0.81)	16 (12.90)	17 (13.71)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 5.684$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .05 = 3.841 \quad \text{degree of freedom} = 1$$

มีนัยสำคัญที่ ระดับนัยสำคัญ .05

**สมมติฐานที่ 5 จำนวนแรงงานในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง
โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 39) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย
ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนแรงงานในครอบครัว ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่า $X^2 = 1.396$ ที่
degree of freedom = 1 ตารางนี้จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
คปร.จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับจำนวนแรงงานในครอบครัว

**ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในครอบครัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับ
ความสำเร็จ**

จำนวนแรงงาน \ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
มีแรงงานน้อย (1 - 2 (คน) (ร้อยละ)	27 (21.77)	55 (44.36)	82 (66.13)
มีแรงงานมาก (3 - 5)(คน) (ร้อยละ)	10 (8.07)	32 (25.80)	42 (33.87)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 1.396$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .05 = 3.841 \quad \text{degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 6 การจ้างแรงงานในการเลี้ยงมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 40) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย ไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างแรงงานในการเลี้ยง ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่า $X^2 = 1.936$ ที่ degree of freedom = 1 ตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการจ้างแรงงานในการเลี้ยง

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างการจ้างงานของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับความสำเร็จ

ความสำเร็จ การจ้างแรงงาน	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
ไม่จ้าง(คน) (ร้อยละ)	34 (27.42)	72 (58.07)	106 (85.48)
จ้าง(คน) (ร้อยละ)	3 (2.42)	15 (12.09)	18 (14.52)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 1.936$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .05 = 3.841 \quad \text{degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 7 การใช้เครื่องรีดนมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมคปร.
ของจังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา(ตารางที่ 41) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการใช้เครื่องรีดนม โคนม ของเกษตรกรที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยค่า $X^2 = 21.072$ ที่ degree of freedom = 1 จะเห็นว่า สมาชิกกลุ่มที่ประสบความสำเร็จมีการใช้เครื่องรีดนม ถึง ร้อยละ 62.90 แต่สมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จมีการใช้เครื่องรีดนมเพียงร้อยละ 15.32 เท่านั้น แสดงว่า การใช้เครื่องรีดนมทำให้เกษตรกรสามารถรีดนมได้มาก และเกษตรกรที่มีเครื่องรีดนมใช้ก็เป็นเกษตรกรที่มีโคนมจำนวนมาก ทำให้เกษตรกรมีรายได้ถึงเกณฑ์ ที่ คปร. กำหนด หรือประสบความสำเร็จนั่นเอง

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เครื่องรีดนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมคปร. กับความสำเร็จ

ใช้เครื่องรีดนม \ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	
ไม่ใช้(คน) (ร้อยละ)	18 (14.52)	9 (7.26)	27 (21.77)
ใช้(คน) (ร้อยละ)	19 (15.32)	78 (62.90)	97 (78.23)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 21.072$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .01 = 6.635 \quad \text{degree of freedom} = 1$$

มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ .01

**สมมติฐานที่ 8 การรับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. ของจังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 42) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย
ไม่มีความสัมพันธ์ กับ การได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ ปศุสัตว์ โดยมีค่า $X^2 = 1.116$ ที่
degree of freedom = 1 ตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม
คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการรับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์

**ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของเกษตรกรผู้เลี้ยง
โคนม คปร. กับความสำเร็จ**

การฝึกอบรม \ ความสำเร็จ	ความสำเร็จ		รวม
	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	
ไม่ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	8 (6.45)	26 (20.97)	34 (27.42)
ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	29 (23.39)	61 (49.19)	90 (72.58)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 1.116$$

$$X^2 \text{ ตาราง } .05 = 3.84 \quad \text{degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 9 ระดับความรู้ในเรื่องการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตาราง ที่ 43) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์ กับระดับความรู้ในเรื่องการเลี้ยง โคนมของเกษตรกร โดยค่า $X^2 = 3.992$ ที่ degree of freedom = 1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ของเกษตรกรเท่ากับ 17.63 จะเห็นว่าสมาชิกกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ มีระดับความรู้อยู่ในระดับที่มากกว่าค่าเฉลี่ย ถึงร้อยละ 49.19 แต่สมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ มีระดับความรู้อยู่ในระดับที่มากกว่าค่าเฉลี่ยเพียง ร้อยละ 15.32 เท่านั้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยง โคนม ทำให้สามารถเลี้ยง โคนมให้เจริญเติบโต และให้ผลผลิตดีกว่าเกษตรกรที่ไม่ค่อยจะมีความรู้ในการเลี้ยง โคนมก็เป็นได้

**ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ในเรื่องการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
คปร. กับความสำเร็จ**

ระดับความรู้ \ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
น้อยกว่าค่าเฉลี่ย(คน) (ร้อยละ)	18 (14.52)	26 (20.97)	44 (35.48)
มากกว่าค่าเฉลี่ย(คน) (ร้อยละ)	19 (15.32)	61 (49.19)	80 (64.52)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

คะแนนความรู้เฉลี่ย = 17.63 คะแนน

X^2 คำนวณ = 3.992

X^2 ตารางที่ .05 = 3.841 degree of freedom = 1

มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ .05

**สมมติฐานที่ 10 การรับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ
ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 44) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย
ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากโทรทัศน์ของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่า $X^2 =$
0.91 ที่ degree of freedom = 1 ดังนั้นตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากโทรทัศน์ของ
เกษตรกร

**ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับข่าวสารจากโทรทัศน์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับ
ความสำเร็จ**

ความสำเร็จ การรับข่าวสาร	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	
ไม่ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	35 (28.23)	75 (60.48)	110 (88.71)
ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	2 (1.61)	12 (9.68)	14 (11.29)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 0.91$$

$$X^2 \text{ ตารางที่ } .05 = 3.841 \text{ degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 11 การรับข้อมูลข่าวสารจากวารสารการปลูกตัวของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับ
ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 45) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากวารสารการปลูกตัวของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่า $X^2 = 0.445$ ที่ degree of freedom = 1 ดังนั้นตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากวารสารการปลูกตัวของเกษตรกร

**ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับข่าวสารจากวารสารการปลูกตัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
คปร. กับความสำเร็จ**

ความสำเร็จ การรับข่าวสาร	ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	
ไม่ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	85 (68.55)	122 (98.39)	
ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	-	2 (1.61)	2 (1.61)	
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)	

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 0.445$$

$$X^2 \text{ ตารางที่ } .05 = 3.841 \text{ degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 12 การรับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความ
สำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 46) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่า $X^2 = 1.079$ ที่ degree of freedom = 1 ดังนั้นตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของเกษตรกร

**ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
คปร. กับความสำเร็จ**

การรับข่าวสาร \ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	
ไม่ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	3 (2.42)	13 (10.48)	16 (12.90)
ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	34 (1.61)	74 (59.68)	108 (87.10)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 1.079$$

$$X^2 \text{ ตารางที่ } .05 = 3.841 \text{ degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 13 การรับข้อมูลข่าวสารจากการพูดคุยกับเพื่อนบ้านของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับ
ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษา (ตารางที่ 47) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย
ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากการพูดคุยกับเพื่อนบ้านของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญ
.05 โดยค่า $X^2 = 0.278$ ที่ degree of freedom = 1 ดังนั้นตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความ
สำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากการ
พูดคุยกับเพื่อนบ้านของเกษตรกร

ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับข่าวสารจากการพูดคุยกับเพื่อนบ้านของเกษตรกรผู้เลี้ยง
โคนม คปร. กับความสำเร็จ

ความสำเร็จ การรับข่าวสาร	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	
ไม่ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	23 (18.55)	55 (44.36)	78 (62.90)
ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	14 (11.29)	32 (25.81)	46 (37.10)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 0.012$$

$$X^2 \text{ ตารางที่ } .05 = 3.841 \text{ degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

**สมมติฐานที่ 14 การรับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความ
สำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย**

ผลการศึกษา (ตารางที่ 48) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย
ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่า
 $X^2 = 0.190$ ที่ degree of freedom = 1 ดังนั้นตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของ
เกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์
ของเกษตรกร

**ตารางที่ 48 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
คปร. กับความสำเร็จ**

การรับข่าวสาร	ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	
ไม่ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	31 (25.00)	70 (56.45)	101 (81.45)	
ได้รับ(คน) (ร้อยละ)	6 (4.84)	17 (13.71)	23 (18.55)	
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)	

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 0.190$$

$$X^2 \text{ ตาราง ที่ } .05 = 3.841 \text{ degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 15 รายได้นอกเหนือจากการเลี้ยงโคนมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษา (ตารางที่ 49) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย ไม่มีความสัมพันธ์ กับ รายได้นอกเหนือจากการเลี้ยง โคนม ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่า $X^2 = 0.00$ ที่ degree of freedom = 1 ตารางนี้ จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับ รายได้นอกเหนือจากการเลี้ยง โคนม

ตารางที่ 49 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกเหนือจากการเลี้ยงโคนม ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมคปร. กับความสำเร็จ

รายได้นอกเหนือจากการเลี้ยง ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย(คน) (ร้อยละ)	26 (20.97)	62 (50)	88 (70.97)
สูงกว่าค่าเฉลี่ย(คน) (ร้อยละ)	11 (8.87)	25 (20.16)	36 (29.03)
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)

ค่าเฉลี่ยของรายได้นอกเหนือจากการเลี้ยงโคนม = 39,606.57 บาท

X^2 คำนวณ = 0.00

X^2 ตาราง .05 = 3.84 degree of freedom = 1

ไม่มีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 16 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนแม่โคนมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษา (ตารางที่ 50) ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. จังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงจำนวนแม่โคนม ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยค่า $X^2 = 13.008$ ที่ degree of freedom = 2 จะเห็นว่า เกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จมีจำนวนแม่โคเพิ่มขึ้นถึง ร้อยละ 49.19 ในขณะที่ เกษตรกรกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ มีจำนวนแม่โคที่เพิ่มขึ้น เพียงร้อยละ 11.29 เท่านั้น ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงจำนวนที่เพิ่มขึ้นย่อมส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรสูงขึ้นด้วย

ตารางที่ 50 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงจำนวนแม่โคนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คปร. กับความสำเร็จ

การเปลี่ยนแปลง	ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	รวม
	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	
เพิ่มขึ้น(คน) (ร้อยละ)	14 (11.29)	61 (49.19)	75 (60.48)	
เท่าเดิม(คน) (ร้อยละ)	14 (11.29)	16 (12.90)	30 (24.19)	
ลดลง(คน) (ร้อยละ)	9 (7.26)	10 (8.07)	19 (15.97)	
รวม (คน) (ร้อยละ)	37 (29.84)	87 (70.16)	124 (100)	

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 13.008$$

$$X^2 \text{ ตารางที่ } .01 = 9.21 \quad \text{degree of freedom} = 2$$

มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ .01

ตอนที่ 5 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สมาชิก คปร.

ปัญหา

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สมาชิก คปร. จังหวัดเชียงราย ประสบกับปัญหาอาหารชั้นมีราคาแพงมากที่สุด จำนวน 91 คน หรือร้อยละ 67.9 รองลงมาคือปัญหาโคนมให้น้ำนมต่ำ จำนวน 69 คน หรือร้อยละ 51.5 ซึ่งรายละเอียดแสดงในตารางที่ 51¹

ตารางที่ 51 แสดงปัญหาของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สมาชิก คปร. จังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	ปัญหาของเกษตรกร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.	ปัญหาอาหารชั้นมีราคาแพง	91	67.9
2.	โคนมให้น้ำนมต่ำ	69	51.5
3.	ราคาน้ำนมดิบต่ำ	68	50.7
4.	ขาดแคลนแปลงหญ้าที่ใช้เลี้ยง โคนม	62	46.3
5.	ขาดแคลนเงินทุน	61	45.5
6.	อัตราการผสมติดต่ำ	39	29.1
7.	โคนมเป็นโรคเรื้อรัง	19	14.2
8.	ขาดแคลนแรงงานในการเลี้ยง	17	12.7
9.	ขาดแคลนพื้นที่เลี้ยง	16	11.9
10.	ขาดแคลนแหล่งน้ำใช้	15	11.2

¹ เกษตรกร 1 คน มีปัญหามากกว่า 1 ปัญหา

ความต้องการ

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สมาชิก คปร. จังหวัดเชียงราย ต้องการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน ช่วยเหลือในเรื่องราคาน้ำนมดิบต่ำ เกษตรกรต้องการให้ราคาน้ำนมดิบสูงขึ้น จำนวน 97 คน หรือร้อยละ 72.4 รองลงมาคือ ต้องการให้อาหารขึ้นราคาต่ำลง จำนวน 91 คน หรือร้อยละ 67.9 และเกษตรกรมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมน้อยที่สุด จำนวน 11 คน หรือร้อยละ 8.2 ดังแสดงในตารางที่ 52²

ตารางที่ 52 แสดงความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สมาชิก คปร. จังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	ความต้องการของเกษตรกร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.	ต้องการให้ราคาน้ำนมดิบสูงขึ้น	97	72.4
2.	ต้องการให้อาหารขึ้นราคาต่ำลง	91	67.9
3.	ต้องการได้พันธุ์โคที่ให้ผลผลิตสูงกว่าเดิม	79	59.0
4.	ต้องการได้รับการอุดหนุนยารักษาโรค	40	29.9
5.	ต้องการพื้นที่ปลูกหญ้า	37	27.6
6.	ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เพิ่มขึ้น	34	25.4
7.	ต้องการได้อาหารขึ้นคุณภาพดี	29	21.6
8.	ต้องการได้รับข่าวสารใหม่ๆเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	19	14.2
9.	ต้องการแหล่งน้ำสะอาดใช้	16	11.9
10.	ต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	11	8.2

² เกษตรกร 1 คน มีความต้องการมากกว่า 1 ความต้องการ